Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MACIEJ SZPUNAR
prednesené 25. októbra 2016 [1]

Vec C-641/15

Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH
proti
Hettegger Hotel Edelweiss GmbH

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň, Rakúsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Duševné vlastníctvo — Smernica 2006/115/ES — Článok 8 ods. 3 — Výhradné právo vysielacích organizácií — Verejné šírenie — Miesta prístupné verejnosti za vstupné — Televízne prijímače umiestnené v hotelových izbách“

Úvod

1. Prejudiciálna otázka v prejednávanej veci sa týka výkladu článku 8 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva [2]. Toto ustanovenie zaručuje vysielacím organizáciám okrem iného výhradné právo povoliť alebo zakázať verejné šírenie ich vysielaní na miestach prístupných verejnosti za vstupné.

2. Výklad pojmu verejné šírenie síce nespôsobuje zásadné problémy, ale pojem miesto prípustné verejnosti za vstupné je už menej jednoznačný. Ide pritom osobitne o otázku, či aj hotelovú izbu možno považovať za takéto miesto. Zodpovedanie tejto otázky si vyžaduje presnejšie preskúmanie legislatívnej histórie a účelu výhradného práva zaručeného vo vyššie uvedenom ustanovení, ktoré ide nad rámec doslovného znenia ustanovenia.

Právny rámec

3. Článok 8 ods. 3 smernice 2006/115 stanovuje:

„Členské štáty ustanovia pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať bezdrôtový prenos ich vysielania, ako aj verejné šírenie ich vysielaní, ak sa takéto šírenie uskutoční na miestach prístupných verejnosti oproti zaplateniu vstupného [za vstupné – *neoficiálny preklad*].“

4. Toto ustanovenie smernice 2006/115 bolo do rakúskeho práva prebraté prostredníctvom § 76a Urheberrechtsgesetz (autorský zákon), pričom bolo zachované v podstate identické znenie s vyššie citovaným ustanovením smernice.

1 — Jazyk prednesu: poľština.

2 — Ú. v. EÚ L 376, 2006, s. 28.

Skutkový stav, priebeh konania a prejudiciálna otázka

5. Hettegger Hotel Edelweiss GmbH (ďalej len „Hettegger Hotel Edelweiss“) – žalovaná v konaní vo veci samej – je spoločnosťou podľa rakúskeho práva. Prevádzkuje okrem iného hotel v obci Großarl (Rakúsko). Izby v tomto hoteli sú vybavené televíznymi prijímačmi, ktoré použitím prijímacej antény patriacej hotelu umožňujú príjem vysielaní rôznych vysielacích organizácií.

6. Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH (ďalej len „Verwertungsgesellschaft Rundfunk“) je organizácia pre kolektívnu správu autorských práv a práv s nimi súvisiacich. Spravuje okrem iného práva mnohých vnútroštátnych a zahraničných televíznych vysielacích spoločností, najmä spoločností, ktorých vysielania môžu byť prijímané v hotelových izbách spoločnosti Hettegger Hotel Edelweiss.

7. Verwertungsgesellschaft Rundfunk sa domnieva, že Hettegger Hotel Edelweiss tým, že umožňuje príjem televízneho signálu v izbách hotelu, ktorý prevádzkuje, sprístupňuje verejnosti na mieste prístupnom verejnosti za vstupné – v zmysle ustanovení vykonávajúcich článok 8 ods. 3 smernice 2006/115 – vysielania televíznych vysielacích spoločností, ktorých záujmy táto organizácia kolektívnej správy zastupuje. Činnosť spoločnosti Hettegger Hotel Edelweiss, ktorá spočíva v poskytovaní televízneho signálu prostredníctvom televíznych prijímačov umiestnených v hotelových izbách, teda podlieha výhradnému právu televíznych vysielacích spoločností. Hettegger Hotel Edelweiss by preto mala zaplatiť príslušnú odplatu za súhlas s touto činnosťou.

8. Verwertungsgesellschaft Rundfunk následne podala na vnútroštátny súd žalobu proti spoločnosti Hettegger Hotel Edelweiss, ktorou požaduje poskytnutie informácie o počte izieb v hoteli, ktorý táto spoločnosť prevádzkuje, a o televíznych kanáloch, ktoré tam môžu byť prijímané, ako aj náhradu škody za doterajšie sprístupňovanie týchto kanálov.

9. Hettegger Hotel Edelweiss spochybňuje dôvodnosť žaloby a predovšetkým uvádza, že hotelové izby nie sú miestami prístupnými verejnosti za vstupné v zmysle ustanovení preberajúcich článok 8 ods. 3 smernice 2006/115, takže šírenie televíznych vysielaní nepodlieha výhradnému právu stanovenému v týchto ustanoveniach.

10. Za týchto okolností Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania o tejto otázke:

„Je naplnená skutková podstata pojmu ‚za vstupné‘ v článku 8 ods. 3 smernice 2006/115, ak:

— v jednotlivých izbách hotela sú k dispozícii televízne prijímače a prevádzkovateľ hotelového zariadenia prostredníctvom nich sprístupňuje signál rôznych televíznych a rozhlasových programov (ďalej len ‚TV na hotelovej izbe‘) a

— prevádzkovateľ hotelového zariadenia za používanie izby (s ‚TV na hotelovej izbe‘) požaduje odplatu za izbu za noc (ďalej len ‚cena za izbu‘), ktorá zahŕňa aj používanie televízneho prijímača a tým sledovanie televíznych a rozhlasových programov vysielaných cez TV?“

11. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol Súdnemu dvoru doručený 3. decembra 2015. Písomné pripomienky podali účastníci konania vo veci samej, poľská vláda, ako aj Európska komisia. Na základe článku 76 ods. 2 rokovacieho poriadku Súdny dvor rozhodol, že nenariadi pojednávanie.

Posúdenie

12. Cieľom návrhu na začatie prejudiciálneho konania v prejednávanej veci, ktorý podal vnútroštátny súd, je určenie, či sa má článok 8 ods. 3 smernice 2006/115 vykladať v tom zmysle, že poskytovanie televízneho alebo rozhlasového signálu prostredníctvom prijímačov umiestnených v hotelových izbách sa má považovať za verejné šírenie vysielaní vysielacích organizácií na miestach prístupných verejnosti za vstupné v zmysle tohto ustanovenia, a preto podlieha výhradnému právu týchto organizácií zaručenému týmto ustanovením.

Pojem verejné šírenie

13. Čo sa týka pojmu verejné šírenie, Súdny dvor už rozhodol, že poskytovanie televízneho signálu prostredníctvom prijímačov umiestnených v hotelových izbách predstavuje verejné šírenie v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti [3], ktorý sa týka práv autorov k ich dielam, [4] ako aj v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, ktorý sa týka práva výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov na primeranú odmenu. [5]

14. Žalovaná v konaní vo veci samej vo svojich vyjadreniach v prejednávanej veci správne poukazuje na to, že ustanovenia, na ktoré sa vzťahovali uvedené rozsudky, majú iný predmet a rozsah ochrany ako článok 8 ods. 3 smernice 2006/115. Článok 3 ods. 1 smernice 2001/29 totiž poskytuje autorom veľmi široko koncipované právo povoliť alebo zakázať šírenie ich diel v akejkoľvek forme a prostredníctvom médií akéhokoľvek druhu. Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 upravuje iba právo výrobcov zvukových záznamov [6] a výkonných umelcov na jednorazovú odmenu za použitie zvukového záznamu na účely jeho verejného šírenia.

15. Rozhlasové a televízne vysielania sú ale pomerne zvláštnym predmetom ochrany, pokiaľ ide o právo na verejné šírenie. Podmienkou existencie vysielania je totiž jeho prenos, teda skutočnosť, že sa sprístupní verejnosti. [7] Na rozdiel od diel, ich predvedenia alebo záznamov [8] verejné šírenie preto nie je len jednou z foriem použitia vysielania, ale aj imanentnou súčasťou samotného predmetu ochrany.

16. Nemyslím si však, že táto osobitosť rozhlasových a televíznych vysielaní ako predmetu ochrany by mala odôvodňovať iný výklad pojmu verejné šírenie v súvislosti s poskytovaním signálu prostredníctvom prijímačov umiestnených v hotelových izbách ako ten, ktorý vytvoril Súdny dvor v uvedených rozsudkoch. [9] Domnievam sa preto, že vo svetle tejto judikatúry treba poskytovanie rozhlasového alebo televízneho signálu prostredníctvom prijímačov umiestnených v hotelových izbách považovať za verejné šírenie vysielaní vysielacích organizácií v zmysle článku 8 ods. 3 smernice 2006/115.

3 — Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230.

4 — Rozsudok zo 7. decembra 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 47 a bod 1 výroku).

5 — Rozsudok z 15. marca 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, bod 46 a bod 1 výroku).

6 — T. j. záznamy hudobných a slovno-hudobných diel.

7 — Pojem „program“ použitý v poľskej jazykovej verzii článku 8 ods. 3 smernice 2006/115 neodzrkadľuje celkom túto osobitosť, ale terminológia anglickej („broadcast“), francúzskej („émission“) a nemeckej („Sendung“) jazykovej verzie nenecháva nikoho na pochybách, že cieľom tohto ustanovenia je ochrana obsahu vysielaného vysielacími organizáciami.

8 — Okrem iného aj záznamov rozhlasových a televíznych vysielaní, ktoré sú chránené z hľadiska verejného šírenia na základe článku 3 ods. 2 písm. d) smernice 2001/29.

9 — Na tomto závere nič nemení ani rozsudok z 15. marca 2012, SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), v ktorom Súdny dvor konštatoval, že vysielanie zvukových záznamov v zubnej ordinácii nepredstavuje verejné šírenie v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Tento rozsudok bol vydaný v ten istý deň ako vyššie uvedený rozsudok z 15. marca 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141). Rozdielne rozhodnutia prijaté Súdnym dvorom v týchto dvoch rozsudkoch jasne svedčia o tom, že hotelové izby sa posudzujú inak ako zubné ordinácie.

17. Normotvorca Únie však obmedzil výhradné právo vysielacích organizácií na prípady verejného šírenia na miestach prístupných verejnosti *za vstupné*. Ostáva teda posúdiť, či sú hotelové izby miestami prístupnými verejnosti za vstupné v zmysle tohto ustanovenia.

Pojem miesto prístupné verejnosti za vstupné

18. Žalobkyňa v konaní vo veci samej tvrdí, že hotelové izby treba považovať za miesta prístupné verejnosti za vstupné v zmysle článku 8 ods. 3 smernice 2006/115, keďže sú spravidla prístupné iba hotelovým hosťom, čiže osobám, ktoré zaplatili alebo sa zaviazali zaplatiť za ubytovanie, a keďže možnosť sledovať televízne vysielania prostredníctvom prijímačov umiestnených v hotelových izbách je podstatným prvkom služby poskytovanej hotelom, ktorý má vplyv na cenu tejto služby.

19. Doslovné znenie predmetného ustanovenia skutočne môže svedčiť v prospech toho, že ho treba chápať vyššie uvedeným spôsobom. Ak sa totiž vychádza iba zo samotného výrazu „miest[a] prístupn[é] verejnosti oproti zaplateniu vstupného [za vstupné – *neoficiálny preklad*]“ a nezohľadní sa pritom legislatívna história ani účel a funkcia článku 8 ods. 3 smernice 2006/115 v rámci systému autorského práva a s ním súvisiacich práv, možno hotelovú izbu skutočne považovať za takéto miesto.

20. Podobne ako žalovaná v konaní vo veci samej, poľská vláda a Komisia však zastávam názor, že takýto výklad by nebol v súlade s vôľou normotvorcu Únie v čase prijatia tohto ustanovenia ani s funkciou, ktorú má plniť za súčasných technických a trhových podmienok.

Výklad článku 8 ods. 3 smernice 2006/115 vo svetle jeho legislatívnej histórie

21. Smernica 2006/115 je kodifikovaným znením smernice Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva [10]. Článok 8 ods. 3 smernice 92/100 zodpovedal terajšiemu článku 8 ods. 3 smernice 2006/115.

22. Vzorom na prijatie tohto ustanovenia bol článok 13 písm. d) Medzinárodného dohovoru o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a vysielacích organizácií podpísaného v Ríme 26. októbra 1961 (ďalej len „Rímsky dohovor“). Potvrdzuje to najmä odôvodnenie pozmeňujúceho návrhu smernice 92/100, v ktorom sa vo vzťahu k predmetnému ustanoveniu (článok 6a ods. 3 návrhu) uvádza: „Odsek 3 koncipovaný podľa článku 13 písm.... d) Rímskeho dohovoru stanovuje… výhradné právo verejného šírenia televíznych vysielaní *podľa zásad uvedených už v Rímskom dohovore*“ [11]. Túto legislatívnu históriu ustanovenia potvrdil aj Súdny dvor, keď konštatoval, že „rozsah práva na verejný prenos [sa] obmedzí na rozsah stanovený v článku 13 písm. d) Rímskeho dohovoru, ktorý ho obmedzuje na miesta prístupné verejnosti po zaplatení vstupného“ [12]. Počas prác na smernici 92/100 bol zamietnutý návrh na rozšírenie ochrany práva vysielacích organizácií zakázať alebo povoliť verejné šírenie svojich vysielaní nad rámec vymedzený v Rímskom dohovore. [13]

23. Vôľou normotvorcu Únie tak bolo, aby právo vysielacích organizácií povoliť alebo zakázať verejné šírenie svojich vysielaní podliehalo ochrane v rovnakom rozsahu, aký stanovuje Rímsky dohovor. Pojem „miest[a] prístupn[é] verejnosti oproti zaplateniu vstupného [za vstupné – *neoficiálny preklad*]“ sa preto má vykladať v súlade s výkladom toho istého pojmu v článku 13 písm. d) tohto dohovoru.

10 — Ú. v. ES L 346, 1992, s. 61; Mim. vyd. 17/001, s. 120.

11 — KOM(92) 159 v konečnom znení, s. 13 v anglickej a nemeckej jazykovej verzii. Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

12 — Rozsudok zo 4. septembra 2014, Komisia/Rada (C-114/12, EU:C:2014:2151, bod 96).

13 — Pozri von LEWINSKI, S., in: Walter, M. M., von LEWINSKI, S. (ed.): *European Copyright Law. A Commentary*. Oxford University Press 2010, s. 327.

24. Účastníci konania, ktorí v prejednávanej veci predložili pripomienky, vrátane žalobkyne v konaní vo veci samej sa zhodujú na tom, že pojem miesto prístupné verejnosti za vstupné v zmysle uvedeného ustanovenia Rímskeho dohovoru označuje a v každom prípade označovalo v čase, keď bol tento dohovor prijatý, miesto, na ktorom sa vstupné platí priamo v súvislosti s možnosťou sledovať televízne vysielanie, ktoré je na tomto mieste verejne šírené.[14] Potreba takejto právnej úpravy, ako ju stanovuje článok 13 písm. d) Rímskeho dohovoru, vyplývala z bežnej praxe v ranej fáze vývoja televízie, keď sa organizovali verejné televízne premietania, za ktoré sa vyberalo vstupné. Išlo o možnosť zakázať tieto premietania, ak porušovali záujmy vysielacích organizácií alebo organizátorov udalosti vysielanej v televízii. Výraz „za vstupné“ sa však v tejto súvislosti nesmie chápať doslovne. Rovnako ako v prípade iných predstavení, napríklad ako sú predstavenia v kine alebo divadle, je vstup do sály, v ktorej sa predstavenie koná, samozrejme, možný len po predložení dokladu o zaplatení, napríklad vstupenky. Cena vstupenky však nepredstavuje poplatok za „vstup“ do sály, ale za možnosť pozrieť si predstavenie.

25. Pokiaľ však odplata nesúvisí priamo s možnosťou sledovať televízne vysielanie, ale sa vyberá len za iné služby, napríklad stravovacie služby, táto situácia nespadá pod pojem miesto prístupné verejnosti za vstupné v zmysle článku 13 písm. d) Rímskeho dohovoru. Takýto výklad ustanovenia Rímskeho dohovoru potvrdzujú aj autority uznávané v právnej teórii[15].

26. Ako sa má za týchto okolností posúdiť vo svetle článku 13 písm. d) Rímskeho dohovoru služba spočívajúca v poskytovaní televízneho signálu prostredníctvom televíznych prijímačov umiestnených v hotelových izbách? Predovšetkým nesúhlasím s názorom žalobkyne v konaní vo veci samej, podľa ktorého sú hotelové izby miestami prístupnými verejnosti za vstupné v zmysle tohto ustanovenia, lebo prístup do hotelových izieb je možný vždy len za odplatu. Ako som už uviedol vyššie, pojem „vstupné“ sa totiž v súlade s úmyslom tvorcov Rímskeho dohovoru v skutočnosti nevzťahuje na samotný fyzický vstup na určité miesto, ale iba na s tým súvisiacu možnosť sledovať vysielanie, ktoré je tam sprístupnené. Naproti tomu cena za hotelovú izbu sa uhrádza za ubytovanie a nie za možnosť sledovať v tejto izbe televíziu. Poskytovanie televízneho vysielania je iba doplnkovou službou, ktorú zákazník očakáva rovnako ako tečúcu vodu, nápoje či prístup na internet.

27. Tieto úvahy ma vedú k ďalšiemu aspektu, ktorý je podstatný z hľadiska výkladu článku 13 písm. d) Rímskeho dohovoru v súvislosti s poskytovaním televízneho vysielania v hotelových izbách. Ako som už uviedol v bode 25 vyššie, odplata za iné služby, ako je služba spočívajúca v sprístupnení týchto vysielaní, napríklad za stravovacie služby, nepostačuje na to, aby sa výhradné právo stanovené v tomto ustanovení uplatnilo na takéto prípady. Podobne je to v prípade hotelových izieb, keď zákazník platí za ubytovaciu službu, ktorej nepodstatným prvkom môže byť prípadne dostupnosť televízneho vysielania.

28. Nepresvedčí ma ani argument žalobkyne v konaní vo veci samej, podľa ktorého dostupnosť televízie na izbe môže zvýšiť cenu za ubytovanie, ktorá je preto čiastočne odplatou za možnosť sledovať televíziu. Po prvé, okolnosť, že dostupnosť televízneho vysielania na hotelových izbách môže zvýšiť štandard hotela, a preto mať vplyv na cenu za ubytovanie, nemení nič na tom, že ide o celkovú cenu za ubytovaciu službu, pričom dostupnosť televízneho vysielania je len jedným z mnohých prvkov tejto služby. Cena za túto službu závisí od mnohých faktorov a určite by bolo ťažké určiť, do akej miery má dostupnosť televízneho vysielania vplyv na cenu.

14 — Tak článok 13 písm. d) Rímskeho dohovoru, ako aj článok 8 ods. 3 smernice 2006/115 sa v rovnakej miere vzťahujú na televízne a rozhlasové spoločnosti. V praxi sa však problémy uplatňovania týchto ustanovení týkajú predovšetkým televíznych spoločností, ako je to aj v konaní vo veci samej. Moje ďalšie úvahy sa tak vzťahujú predovšetkým na tieto spoločnosti. V menšej či väčšej miere však platia aj pre rozhlasové spoločnosti.

15 — Pozri najmä MASOUYÉ, C.: *Guide de la Convention de Rome et de la Convention Phonogrammes*. OMPI, Genf 1981, s. 72 a 73; von LEWINSKI, S.: *International Copyright Law and Policy*. Oxford University Press 2008, s. 218 a 219.

29. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že dostupnosť televízneho signálu v hotelových izbách je len doplnkom hlavnej služby, ktorou je ubytovanie, a nie naopak. Argument žalobkyne v konaní vo veci samej obsiahnutý v jej pripomienkach v prejednávanej veci, podľa ktorého služba ubytovania v hotelovej izbe je porovnateľná s doplnkovými službami, ako napríklad stravovacie služby poskytované pri príležitosti predstavení na miestach, ako sú kiná alebo podobné miesta, je teda irelevantný. Poskytovanie týchto doplnkových a osobitne uhradených služieb, samozrejme, nevylučuje možnosť kvalifikovať verejné šírenie vysielaní ako poskytovanie na mieste prístupnom verejnosti za vstupné, ak sa popritom vyberá odplata za možnosť účasti na predstavení ako takom, napríklad vo forme vstupenky do kina. Táto situácia je však celkom odlišná od prípadu služby ubytovania v hoteli.

30. Nesúhlasím preto ani s názorom žalobkyne v konaní vo veci samej, podľa ktorého odplata za ubytovanie v hoteli má z hľadiska výkladu dotknutej právnej úpravy podstatne inú povahu, ako napríklad odplata za stravovacie služby. Majiteľ pohostinstva vybaveného televíznym prijímačom môže preto rovnako zdvihnúť ceny za svoje služby, najmä počas vysielaní, ktoré verejnosť obzvlášť zaujímajú, napríklad počas športových prenosov. Pripomínam, že hostia si v takomto zariadení spravidla musia objednať z ponúkaných jedál alebo nápojov, aby mohli sedieť za stolom. Z toho však nevyplýva, že napríklad cenu za pivo možno považovať za odplatu za prenos tohto vysielania ani že toto zariadenie je miestom prístupným verejnosti za vstupné v zmysle článku 13 písm. d) Rímskeho dohovoru. Rovnako sa posudzuje aj cena služby ubytovania v hotelovej izbe.

31. Dosť často sa totiž stáva, že cieľom návštevy pohostinstiev je v skutočnosti sledovanie televízneho vysielania a konzumácia má len vedľajší charakter, naopak, hotelové izby sa obvykle neprenajímajú na účely sledovania televízie. Služba spočívajúca v poskytovaní televízneho signálu v hotelovej izbe teda na rozdiel od tvrdenia žalobkyne v konaní vo veci samej nemá samostatný hospodársky charakter.

32. Celkovo si myslím, že podobne ako pohostinstvá a iné miesta vybavené televíznymi prijímačmi, v ktorých sa však príslušná odplata nevyberá za sprístupnenie televízneho vysielania, ale za iné služby, ktoré sa tam poskytujú, hotelové izby nie sú miestami prístupnými verejnosti za vstupné v zmysle článku 13 písm. d) Rímskeho dohovoru, a preto na verejné šírenie vysielaní vysielacích organizácií v týchto izbách sa nevzťahuje výhradné právo, ktoré týmto organizáciám priznáva uvedená právna úprava.

33. Keďže normotvorca Únie pri zavedení článku 8 ods. 3 smernice 92/100 (teraz článok 8 ods. 3 smernice 2006/115) nechcel rozšíriť túto ochranu nad rámec stanovený v Rímskom dohovore, toto ustanovenie sa má vo svetle dohovoru vykladať v tom zmysle, že hotelové izby nie sú miestami prístupnými verejnosti za vstupné v zmysle tohto ustanovenia.

Výklad článku 8 ods. 3 smernice 2006/115 za súčasných technických a trhových podmienok

34. Ak vyjadreniam žalobkyne v konaní vo veci samej rozumiem dobre, argumentuje tiež tým, že obmedzenie rozsahu ochrany práva vysielacích organizácií na rozhodovanie o verejnom šírení ich vysielaní, ktoré je stanovené článkom 13 písm. d) Rímskeho dohovoru, bolo dôsledkom technických a trhových podmienok, ktoré panovali v čase prijatia dohovoru a ktoré sa medzitým úplne zmenili. Poukazuje najmä na to, že v tom čase bolo oveľa zriedkavejšie mať doma televízny prijímač ako v súčasnosti, pričom v hotelových izbách neboli vôbec alebo len veľmi zriedkavo. Táto okolnosť podľa nej viedla k tomu, že sa rozšírilo verejné šírenie televízneho vysielania za vstupné, čo odôvodňovalo zavedenie práva vysielacích organizácií v Rímskom dohovore, ktoré bolo sformulované v súlade s touto skutočnosťou. V súčasnosti však vzhľadom na zmenu okolností vysoká úroveň ochrany autorského práva a s ním súvisiacich práv, ktorú má zabezpečiť smernica 2006/115, si podľa názoru žalobkyne v konaní vo veci samej vyžaduje iný výklad článku 8 ods. 3 tejto smernice.

35. Tento argument stojí za zváženie. Ja sám som zástancom dynamického výkladu právnych predpisov, ktorý umožňuje prispôsobiť tieto predpisy meniacim sa faktickým podmienkam, a tak dosiahnuť ciele, ktoré sledujú.[16] Nemyslím si však, že v prejednávanej veci je to potrebné, či možné, a to z dvoch dôvodov.

36. Po prvé článok 8 ods. 3 smernice 2006/115 nie je až taký zastaraný, ako to tvrdí žalobkyňa v konaní vo veci samej, aj keď vzorom pre jeho prijatie bolo ustanovenie Rímskeho dohovoru podpísaného v roku 1961. Vlastníctvo súkromných televíznych prijímačov, samozrejme, zmenilo prax sledovania televízie. Naďalej však existujú verejné prenosy televíznych vysielaní. Najmä verejné prenosy športových udalostí sú naďalej poskytované v rôznych „zónach pre fanúšikov“, kinách, letných kinách a pod. Tieto prenosy sú často platené, a tak patria do pôsobnosti práva chráneného článkom 8 ods. 3 smernice 2006/115.

37. Po druhé dynamický výklad právnych predpisov je odôvodnený len vtedy, ak zohľadní cieľ, ktorý chcel normotvorca Únie prijatím dotknutých ustanovení dosiahnuť, a ak slúži na dosiahnutie tohto cieľa za zmenených faktických okolností, nie však vtedy, ak sa tento cieľ nahradí nejakým iným cieľom. Z tohto hľadiska by bolo neodôvodnené domnievať sa, že keď signatári Rímskeho dohovoru nemali v úmysle vylúčiť z pôsobnosti výhradného práva vysielacích organizácii prijímače v hotelových izbách, pretože tam spravidla nijaké neboli, má sa dohovor v súčasnosti vykladať v tom zmysle, že prijímače v hotelových izbách spadajú do tohto práva.

38. Naopak, signatári dohovoru síce nebrali do úvahy prijímače v hotelových izbách, ale nemali ani v úmysle vylúčiť z pôsobnosti výhradného práva prípady verejného šírenia vysielaní na miestach, ako sú pohostinstvá, kde sa nevyberá nijaký osobitný poplatok za šírenie týchto vysielaní, pričom situácia hotelových izieb je porovnateľná so situáciou pohostinstiev.[17] Dynamický výklad si teda vyžaduje práve to, aby boli hotelové izby tiež vylúčené z pôsobnosti výhradného práva v súlade s cieľom signatárov dohovoru.

39. Nemyslím si teda, že by zmena faktických okolností, ktoré nastali od podpísania Rímskeho dohovoru, odôvodňovala taký výklad smernice 2006/115, ktorý celkom odporuje cieľom a vôli signatárov tohto dohovoru.

Ostatné argumenty žalobkyne v konaní vo veci samej

40. Žalobkyňa v konaní vo veci samej okrem toho vo svojich vyjadreniach v prejednávanej veci uvádza aj argumenty hospodárskej povahy. Pre prevádzkovateľov hotelov je hospodársky výhodné ponúkať v izbách prístup k televíznemu vysielaniu (možnosť sledovať televíziu zvyšuje štandard hotela, a preto aj cenu za ubytovanie), čo by nebolo možné bez služieb vysielacích organizácií; tieto vysielacie organizácie sa však nepodieľali v primeranom rozsahu na týchto výhodách.

41. Vzhľadom na tento argument treba najskôr poznamenať, že keby neexistovali služby televíznych vysielacích spoločností, neexistovala by v skutočnosti ani ponuka, ani dopyt po takýchto službách, okrem iného ani v hoteloch. To je však samozrejmé a platí to rovnako pre všetky ostatné služby, ktoré sa v hoteli poskytujú.

42. Naproti tomu, čo sa týka podielu na hospodárskych výhodách, je potrebné vziať do úvahy, že väčšina televíznych vysielaní je určená na voľný príjem, čo znamená, že vysielacia organizácia nepožaduje nijakú odplatu za príjem televízneho vysielania. Vysielacia organizácia dosahuje príjem z reklamy a iných marketingových oznámení (alebo v prípade verejnoprávnych vysielacích organizácií z rôznych druhov príspevkov), ktorých cena (t. j. cena vysielacieho času, ktorú účtuje vysielacia

16 — Pozri moje návrhy vo veci Vereniging Openbare Bibliotheken (C-174/15, EU:C:2016:459).

17 — Pozri bod 30 týchto návrhov.

organizácia zadávateľovi reklamy) závisí okrem iného od očakávaného počtu divákov. Potenciálny nárast počtu divákov vyplývajúci z toho, že program vysielacej organizácie možno sledovať aj v hotelovej izbe, má teda pozitívny vplyv na príjmy vysielacej organizácie, aj keď v praxi je tento vplyv malý. Nemožno teda povedať, že vysielacie organizácie nemajú nijaký podiel na hospodárskych výhodách, ktoré plynú z dostupnosti televízneho vysielania v hotelových izbách. [18]

43. Napokon vo vzťahu k vplyvu dostupnosti televízie v hotelových izbách na štandard hotela, ktorý žalobkyňa v konaní vo veci samej veľmi zdôrazňuje, treba poukázať na to, že v súčasnosti je táto služba natoľko bežná, že sa neposkytuje iba v hoteloch s najnižším štandardom. Inými slovami, dostupnosť televízie v hotelových izbách je prakticky bezpodmienečná pri prevádzkovaní hotela stredného alebo vyššieho štandardu.

44. Článok 8 ods. 3 smernice 2006/115 jednako nepriznáva vysielacím organizáciám iba právo na odmenu, ako to stanovuje napríklad článok 8 ods. 2 tejto smernice, ale výhradné právo zakázať alebo povoliť verejné šírenie ich vysielaní. To znamená, že vysielacie organizácie majú právo zabrániť tomu, aby určitý hospodársky subjekt verejne šíril ich vysielania. Ak by malo toto právo zahŕňať aj sprístupnenie vysielaní v hotelových izbách, viedlo by to k tomu, že vysielacie organizácie by mali právo rozhodnúť o tom, či niekto môže, alebo nemôže poskytovať hotelové služby. Signatári Rímskeho dohovoru síce skutočne mali v úmysle umožniť vysielacím organizáciám zakázať verejné platené prenosy ich vysielaní, ale určite nebolo ich cieľom priznať vysielacím organizáciám právo rozhodovať o tom, kto môže vykonávať iné činnosti, v rámci ktorých má poskytovanie televízneho vysielania iba vedľajší charakter. [19] Výklad vyššie uvedeného ustanovenia navrhovaný žalobkyňou v konaní vo veci samej je teda jednoznačne v rozpore s cieľmi Rímskeho dohovoru, a tak nie je ani zlučiteľný s vôľou normotvorcu Únie.

45. Žalobkyňa v konaní vo veci samej napokon argumentuje, že právo vysielacích organizácií rozhodovať o verejnom šírení svojich vysielaní by malo podliehať rovnakej ochrane, akej podľa článku 3 smernice 2001/29 podliehajú iné záujmy chránené autorským právom, pokiaľ ide o verejné šírenie. Tento argument nie je podľa mňa presvedčivý.

46. Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne v konaní vo veci samej je celkom správne, keď tá istá forma použitia podlieha rôznym právnym úpravám v závislosti od toho, či sa týka vysielaní vysielacích organizácií, alebo iných záujmov chránených autorským právom. Tento rozdiel vyplýva zo samotných právnych úprav, ktoré sa týkajú týchto rôznych predmetov ochrany. Ako správne uviedli ostatní účastníci konania vo veci samej, na rozdiel od diel, ktoré sú v plnom rozsahu chránené autorským právom, vysielania vysielacích organizácií, ako je predmet práv súvisiacich s autorským právom, podliehajú – vzhľadom na verejné šírenie – ochrane obmedzenej na prípad, keď ide o vysielanie na miestach prístupných verejnosti za vstupné. Nič teda nesvedčí o tom, že úroveň ochrany práva vysielacích organizácií v súvislosti s verejným šírením ich vysielaní sa má prispôsobiť úrovni ochrany, ktorá sa uplatňuje pri iných predmetoch chránených autorským právom.

47. Preskúmanie článku 8 ods. 3 smernice 2006/115 vedie vzhľadom na vyššie uvedené úvahy k záveru, že ani legislatívna história, ani cieľ tohto ustanovenia alebo iné dôvody nesvedčia v prospech toho, aby sa pojem miesto prístupné verejnosti za vstupné vykladal v tom zmysle, že zahŕňa hotelové izby.

18 — Inak je to v prípade spoplatnenej televízie, ktorej vysielatelia sa môžu rozhodnúť, s kým a za akých podmienok uzavrú zmluvy o prístupe k ich programovej ponuke. Zo svojej ponuky môžu vylúčiť hotely alebo môžu za jej sprístupnenie požadovať cenu, ktorú považujú za uspokojivú.

19 — Samozrejme, keď práva vysielacích organizácií vykonáva organizácia kolektívnej správy, ako je to v konaní vo veci samej, spravidla ide o získanie odmeny za verejné šírenie vysielaní. Nič to však nemení na okolnosti, že vysielacie organizácie sú formálne oprávnené zakázať šírenie, čo je mimochodom v súlade s účelom tejto právnej úpravy (pozri bod 24 týchto návrhov a odbornú literatúru uvedenú v poznámke pod čiarou 15).

Návrh

48. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň, Rakúsko), takto:

Článok 8 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva sa má vykladať v tom zmysle, že poskytovanie televízneho alebo rozhlasového signálu prostredníctvom prijímačov umiestnených v hotelových izbách nepredstavuje verejné šírenie vysielaní vysielacích organizácií na miestach prístupných verejnosti za vstupné v zmysle tohto ustanovenia.